

Sygnatura akt III RC 12/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś., dnia 18-11-2015 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Prus

Protokolant: Katarzyna Sobera

po rozpoznaniu w dniu 05-11-2015 r. w Środzie Śląskiej na rozprawie

sprawy z powództwa P. B.

przeciwko I. G.

o zwrot roszczenia regresowego

I. zasądza od pozwanej I. G. na rzecz powoda P. B. kwotę 6.400 zł (sześć tysięcy czterysta złotych) tytułem roszczenia regresowego wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 stycznia 2014r. do dnia zapłaty;

II. odstępuje od obciążania pozwanej I. G. kosztami procesu.

Sygn. akt III RC 12/15

UZASADNIENIE

Opiekun prawny powódki E. P. B. działając w imieniu podopiecznej E. B. wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz P. B. kwoty 6.400 zł z tytułu poniesionych przez niego kosztów utrzymania E. B. ponad jego ustawowy obowiązek w okresie od dnia 01 stycznia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu. W uzasadnieniu żądania podał, że pozwana jest matką powódki. Natomiast P. B. jest ojcem powódki i jednocześnie jej opiekunem prawnym.

Powódka cierpi na zespół (...), jest osobą ubezwłasnowolnioną.

W uzasadnieniu żądania opiekun prawny powódki wskazał, że koszty utrzymania córki w 2013 roku wyniosły kwotę około 2.800-2.900 zł. Podał, że córka w tym okresie pobierała rentę i zasiłek, w związku z czym pozostała do pokrycia kwota kosztów utrzymania stanowiła 2.000 zł miesięcznie. Zdaniem opiekuna prawnego powódki, rodzice uzgodnili wspólnie, że koszty utrzymania powódki będą pokrywać po połowie. Dlatego też pozwana winna partycypować w kwocie 1.000 zł miesięcznie, zaś uiszczala kwotę 300 zł miesięcznie i tylko w dziesięciu miesiącach - łącznie w tym okresie przekazała powodowi na utrzymanie kwotę 3.000 zł. Podał, że dodatkowo na przestrzeni (...) córka przez dwa miesiące i część następnego przebywała pod opieką pozwanej, dlatego też powód odjął od kwoty 9.000 zł dalszą kwotę w wysokości 2.600 zł. Ponadto dwa razy w roku przekazała na rzecz córki paczki z odzieżą, na kwotę około 300 zł każda. W konsekwencji według opiekuna prawnego powódki, kwota poniesionych przez niego kosztów utrzymania E. B. ponad jego ustawowy obowiązek w okresie od dnia 01 stycznia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku jakie powinna ponieść pozwana to 6.400 zł.

Na rozprawie w dniu 05 listopada 2015r. powód wniósł jak w pozwie. Pozwana wniosła jak w odpowiedzi na pozew, o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka E. B. urodziła się w dniu (...) i pochodzi ze związku małżeńskiego P. B. i I. G.. Małżeństwo P. B. i I. G. zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 07 kwietnia 2009r., w sprawie o sygn. akt XIII RC 1277/08 przez rozwód z winy obu stron.

dowód:

- odpis zupełny aktu urodzenia k. 25,
- kserokopia odpisu wyroku SO we Wrocławiu z dnia 07.04.2009r. k. 10.

Powódka E. B. jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym od 16 lutego 2000r. Cierpi na Zespół (...) i skoliozę kręgosłupa. Nie posiada majątku z którego mogłaby się samodzielnie utrzymać. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 30 października 2006r., w sprawie o sygn. akt III R Ns 143/06 ustanowiono dla powódki opiekunów prawnych w osobach jej rodziców – P. B. i I. G. (wcześniej B.).

dowód:

- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 25.06.2003r. k. 7,
- kserokopia odpisu postanowienia z dnia 30.10.2006r. k. 8,
- zaświadczenie lekarskie z dnia 17.07.2013r. k. 23.

W 2013 roku rodzice powódki zamieszkiwali osobno. Powódka zamieszkiwała z ojcem P. B. w S. i pozostawała pod jego opieką, z wyłączeniem dwóch miesięcy (października i listopada 2013 roku), kiedy przebywała pod opieką pozwanej. Pozwana zamieszkiwała w G. wraz z mężem C. G..

dowód:

- okoliczność bezsporna.
- przesłuchanie opiekuna prawnego P. B. nagranie audio video 00:03:15-00:31:23,
- przesłuchanie pozwanej I. G. nagranie audio video 00:32:29-00:59:06.

Powódka w 2013 roku uczestniczyła w Warsztatach (...) Zajęciowej, na które odwoził ją P. B.. Z warsztatów wracała transportem bezpłatnym (...). Podczas pobytu powódki u pozwanej (przez okres października, listopada) pozwana opłaciła powódce usługi stomatologiczne w kwocie łącznie 660 zł. W pozostałych miesiącach pozwana przysyłała na konto bankowe P. B. kwotę po 300 zł miesięcznie na utrzymanie córki. Łącznie przekazała na utrzymanie córki E. B. w 2013 roku kwotę 3.000 zł. Pozwana ponadto dwa razy w roku przesyłała córce paczki z odzieżą o wartości około 300 zł każda – łącznie w 2013 roku na kwotę 600 zł.

dowód:

- umowa za usługę stomatologiczną z dnia 07.01.2012r. k. 91,
- oświadczenie pozwanej k. 75-76,
- rachunku za usługi stomatologiczne k. 92-94,
- przesłuchanie opiekuna prawnego P. B. nagranie audio video 00:03:15-00:31:23,
- przesłuchanie pozwanej I. G. nagranie audio video 00:32:29-00:59:06.

Miesięczny koszt utrzymania powódki w 2013 roku kształtował się w granicach 2.800-2.900 zł i obejmował wydatki na: wyżywienie – 700 zł, środki czystości i higieny – około 180 zł, odzież i obuwie – około 500 zł, leki i leczenie stomatologiczne – około 100 zł, dojazdy na warsztaty zajęciowe – około 200 zł, opiekunka – około 260 zł, połowa udziału w kosztach utrzymania mieszkania – około 300 zł, wyjazdy rehabilitacyjne, turnusy, basen – około 400 zł, posiłki na terapii zajęciowej – około 20 zł. Wydatek związany z wyjazdem wakacyjnym powódki wyniósł 1.500 zł. Pod koniec roku P. B. przeprowadził remont w pokoju powódki i zakupił materiały budowlane. Koszt materiałów wyniósł około 2.000 zł.

(dowód:

- historii rachunku (...) Bank (...) SA P. B. k. 104-107,
- rachunku za usługi stomatologiczne k. 92-94,
- wyliczenie kosztów opiekunki styczeń-styczeń 2014r. k. 74,
- ewidencja przebiegu pojazdu na terapię zajęciową w okresie grudnia 2013r. k. 66,
- szczegóły transakcji k. 55-58,
- harmonogram prac i faktury Vat z 20.11.2013r. k. 136-139, 145,
- rachunki i faktury Vat k. 12-13, 92-94,
- decyzja z dnia 17.01.2013r. k. 14,
- zawiadomienie z dnia 29.08.2013r. k. 15,
- faktura Vat za wrzesień 2013r. k. 16,
- przesłuchanie opiekuna prawnego P. B. nagranie audio video 00:03:15-00:31:23.

P. B. z zawodu jest matematykiem. W 2013 roku nie pracował. Od 01 lutego 2013r. pobierał świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia przyznane na E. B. i pomoc finansową do świadczenia pielęgnacyjnego w kwocie łącznie około 820 zł. Ponadto dorywczo udzielał korepetycji z matematyki i zarabiał około 800 zł miesięcznie. W utrzymaniu pomagał mu brat. W 2013 roku P. B. wykazał dochód roczny w kwocie 648,60 zł. Koszt utrzymania mieszkania stanowił w 2013 roku kwotę 500-600 zł za miesięcznie (energia – około 450 zł, woda – około 80 zł, podatek od nieruchomości – około 10 zł, odpady – około 15 zł, usługi telekomunikacyjne – około 129 zł). W listopadzie 2013 roku P. B. zaciągnął kredyt w (...) SA na kwotę 24.717 zł którego rata miesięczna wynosi 492,17 zł.

(dowód:

- rachunki za energię i wodę – k. 12-13,
- decyzja z dnia 17.01.2013r. k. 14,
- zawiadomienie z dnia 29.08.2013r. k. 15,
- faktura Vat z 09.09.2013r. k. 16,
- decyzja z dnia 23.07.2013r. i 25.04.2013r. k. 19-20,
- zaświadczenie z dnia 13.02.2013r. k. 24,
- harmonogram spłat kredytu k. 61-62,

- umowa kredytowa z dnia 12.11.2013r. k. 63-65, 69-73,
- zaświadczenie Naczelnika US we W. z dnia 15.04.2014r. k. 144,
- przesłuchanie opiekuna prawnego P. B. nagranie audio video 00:03:15-00:31:23

I. G. z zawodu jest pracownikiem umysłowym. W 2013 roku pracowała jako opiekunka. W 2013 roku wykazała roczny przychód w kwocie 12.000 zł z tytułu najmu mieszkania oraz pozostały przychód w kwocie 9.909,86 zł. Prowadziła wspólne gospodarstwo z mężem - C. G.. Mąż pozwanej pobierał świadczenie emerytalne w kwocie 3.200 zł miesięcznie. Mąż pozwanej miał na utrzymaniu córkę, która studiowała. Córka pozwanego dodatkowo pobierała rentę po matce w kwocie 900 zł miesięcznie. Opłaty gospodarstwa domowego pozwanej związane z utrzymaniem kształtowały się w kwocie około 900-1.000 zł i obejmowały wydatki na: telefon - 100 zł, wyżywienie - 500 zł, ubrania - 100 zł, środki czystości i higieny - 50 zł, leki i leczenie - 100-150 zł, energia – około 230 zł.

(dowód:

- zeznanie podatkowe za 2013 rok k. 118-121,
- polecenie przelewu z dnia 07.08.,2013r. k. 124,
- rozliczenie finansowe i potwierdzenie wpłaty za energię k. 123-124,
- zaświadczenie Naczelnika US w G. z dnia 14.05.2014r. k. 147,
- przesłuchanie pozwanej I. G. nagranie audio video 00:32:29-00:59:06.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Jak wynika z art. 140 § 1 k.r.i.o. osoba, która dostarcza drugiemu środków utrzymania lub wychowania nie będąc do tego zobowiązana albo będąc zobowiązana z tego powodu, że uzyskanie na czas świadczeń alimentacyjnych od osoby zobowiązanej w bliższej kolejności lub tej samej kolejności byłoby dla uprawnionego niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami, może żądać zwrotu od osoby, która powinna była te świadczenia spełnić. Niezbędnym jest dla roszczenia regresowego istnienie po stronie innej osoby obowiązku alimentacyjnego. W orzecznictwie przyjmuje się, że rodzicowi, który wyłącznie łożył na utrzymanie ich wspólnego dziecka, niezdolnego do samodzielnego utrzymania się, przysługuje prawo do domagania się od drugiego z rodziców zwrotu odpowiedniej części poniesionych na ten cel kosztów, niezależnie od tego z jakich źródeł czerpał te środki na zaspokojenie potrzeb dziecka. Nie istotne jest przy tym, czy rodzice żyją w rozłączeniu, czy razem. Dla istnienia przesłanek i zakresu roszczenia regresowego nie ma znaczenia zatem, czy osoba spełniała ponadustawowy obowiązek przy pomocy innych osób, nie zobowiązanych do alimentacji. Jednocześnie o zakresie roszczenia regresowego można mówić w odniesieniu do świadczeń, które zostały już spełnione w dacie wytoczenia powództwa, roszczenie nie obejmuje bowiem świadczeń mających być spełnionymi w przyszłości.

Obowiązek alimentacyjny i jego zakres z którego powód wywodzi swoje roszczenie pierwotne wyznaczają przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Jak wynika z art. 128 k.r.i.o. obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. (...) zatem obciąża obowiązek alimentacyjny względem dziecka, które nie może utrzymać się samodzielnie, i nie ma majątku, z którego mogłoby czerpać dochody. Wobec osoby niepełnosprawnej obowiązek ten może także polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego - w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie całokształtu zebranego materiału dowodowego. Ocena jego wartości dowodowej doprowadziła, po dokonaniu subsumcji pod powyżej wskazane normy, do uwzględnienia wytoczonego powództwa. W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie dowody, a w szczególności z dokumentów i przesłuchania stron P. B. i I. G., jednoznacznie wskazują na istnienie podstaw do uznania w całości żądania zawartego w pozwie.

Zgodnie z art. 27 k.r.i.o. oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. O zakresie roszczeń regresowych decyduje zakres obowiązku alimentacyjnego po stronie zobowiązanych do alimentacji oraz pokryte przez zobowiązanego usprawiedliwione koszty utrzymania uprawnionego do alimentacji. Sąd zobligowany jest również zbadać, czy poniesione przez jednego z rodziców zobowiązanych do alimentacji wydatki, znajdując uzasadnienie w usprawiedliwionych kosztach utrzymania uprawnionej, czy nie są zbyt wygórowane i czy mieszczą się w realiach możliwości zarobkowych drugiego z rodziców, zobowiązanego z regresu.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego P. B. i I. G. są rodzicami powódki. Powódka jest osobą niepełnosprawną, nie ma możliwości podjęcia zatrudnienia. Nie posiada majątku z którego mogłaby się samodzielnie utrzymać. W okresie objętym roszczeniem od 01 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r., na obydwójgu rodzicach P. B. i I. G. ciążył obowiązek pokrywania kosztów związanych z utrzymaniem E. B., stosownie do ich możliwości zarobkowych. Obowiązek ten w 2013 roku w głównej mierze spełniał ojciec powódki P. B.. P. B. ponadto sprawował w przeważającym czasie (dziesięciu miesięcy) opiekę nad powódką. Pozwana czyniła to niemalże przez dwa miesiące roku, kiedy powódka przebywała pod jej opieką w październiku i listopadzie 2013 roku. P. B. pokrywał wszystkie koszty związane z utrzymaniem powódki. Pozwana zaś partycypowała w tych kosztach w niewielkim stopniu przesyłając na rzecz utrzymania powódki kwotę po 300 zł miesięcznie (10 miesięcy) łącznie w 2013 roku przekazała powódce kwotę 3.000 zł. Pozwana przesłała również dwa razy w roku paczki z odzieżą na kwotę łącznie 600 zł. Tym samym łączny udział pozwanej w kosztach utrzymania córki wyniósł 3.600 zł przekazanych córce środków pieniężnych oraz paczek. Pozwana także przez okres dwóch miesięcy w październiku i listopadzie 2013 roku w całości ponosiła koszt utrzymania córki (w tym koszty leczenia, wyjazdów na wypoczynek).

Sąd ustalił, że powódka jest osobą niepełnosprawną, a stopień niepełnosprawności wymaga wzmożonej opieki i znacznych nakładów finansowych, uzasadniających przyjęcie miesięcznych kosztów utrzymania powódki w okresie 2013 roku w granicach kwoty 2.800-2.900 zł. Koszt utrzymania w tym okresie obejmował wydatki na: żywność – 700 zł, środki czystości i higieny – około 180 zł, odzież i obuwie – około 500 zł, leki i leczenie stomatologiczne – około 100 zł, dojazdy na warsztaty zajęciowe – około 200 zł, opiekunka – około 260 zł, połowa udziału w kosztach utrzymania mieszkania – około 300 zł, wyjazdy rehabilitacyjne, turnusy, basen – około 400 zł, posiłki na terapii zajęciowej – około 20 zł. Wydatek związany z wyjazdem wakacyjnym powódki wyniósł 1.500 zł. Pod koniec roku P. B. przeprowadził remont w pokoju powódki i zakupił materiały budowlane. Koszt materiałów wyniósł około 2.000 zł. Zaspokojenie powyższych kosztów w części pokrywały dochody powódki, otrzymywane z od dnia 01 lutego 2013r. w postaci świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji i pomocy finansowej do świadczenia pielęgnacyjnego w kwocie - łącznie około 820 zł. Tym samym zaspokojone potrzeby powódki stanowiły kwotę około 2.000 zł które winni pokryć rodzice oboje. Sytuacja majątkowa i możliwości pozwanej w 2013 roku były znacznie większe, niż ojca P. B.. Dochód gospodarstwa domowego pozwanej (dwie osoby) kształtował się w granicach kwoty 4.000-5.000 zł (pозwanej to około 1.700 zł miesięcznie plus dochód męża z tytułu emerytury 3.200 zł miesięcznie), zaś wydatki to kwota około 900-1.000 zł. Natomiast P. B. utrzymywał się z świadczeń na rzecz powódki w kwocie około 820 zł oraz czasem udzielał korepetycji skąd otrzymywał kwotę około 800 zł – łącznie na dwie osoby jego dochód wynosił około 1.620 zł miesięcznie. Tym samym powód, aby pokryć koszty utrzymania powódki podejmował prace dorywcze, udzielając korepetycji, a także korzystał z pomocy finansowej brata. Wskazać należy, że Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej, w sprawie o sygn. akt III RC 28/14 rozpoznając roszczenie powódki o alimenty od pozwanej I. G. ustalił, że pozwana winna partycypować w niezaspokojonych kosztach utrzymania pozwanej w większym stopniu niż ojciec P. B. w to w 70%, albowiem ojciec powódki obowiązek alimentacyjny spełnia dodatkowo poprzez osobiste starania w opiece nad powódką. Stanowisko powyższe zostało także podzielone w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego

we Wrocławiu, rozpoznającego apelację pozwanej od wyroku sądu pierwszej instancji w sprawie III RC 28/14. Sąd w niniejszym postępowaniu ustalając zakres roszczenia regresowego przyjął zgodnie z żądaniem pozwu, że pozwana winna partycypować w poniesionych przez P. B. kosztach utrzymania powódki w porównywalnym stopniu, co ojciec, czyli po połowie. Tym samym pozwana winna zwrócić ojcu powódki połowę poniesionych przez niego kosztów utrzymania w kwocie miesięcznie 1.000 zł za okres w którym wyłącznie ponosił koszty utrzymania powódki, to jest za okres dziesięciu miesięcy 2013 roku – łącznie 12.000 zł w pozostałych dwóch miesiącach bowiem powódka była pod wyłączną opieką pozwanej. Sąd ustalił również, że na poczet powyższego okresu pozwana dokonała przesyłając na konto bankowe P. B. na utrzymanie córki kwotę po 300 zł miesięcznie - łącznie przekazała na utrzymanie córki E. B. w 2013 roku kwotę 3.000 zł. Pozwana ponadto dwa razy w roku przesała córce paczki z odzieżą o wartości około 300 zł każda – łącznie w 2013 roku na kwotę 600 zł. W związku z powyższym obowiązek zwrotu pozwanemu kwoty 12.000 zł winien zostać pomniejszony o zakres zrealizowanego przez pozwaną obowiązku alimentacyjnego względem powódki w okresie objętym żądaniem pozwu.

Zdaniem Sądu pozwana I. G. winna zwrócić P. B., tytułem uiszczonych przez niego kosztów utrzymania córki E. B. kwotę wynikającą ponad jego ustawowy obowiązek za okres od 01 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku, to jest kwotę 6.400 zł z odsetkami wymagalnymi od dnia wniesienia pozwu, według wyliczenia 12.000 zł minus 2.000 zł (dwa miesiące powódka przebywała pod opieką pozwanej) i minus kwota 3.600 zł przekazana na rzecz powódki (paczki i przelewy kwoty 300 zł miesięcznie przez okres dziesięciu miesięcy), co daje kwotę 6.400 zł do zwrotu P. B..

Mając powyższe na uwadze, Sąd w pkt. I. sentencji zasądził od I. G. na rzecz P. B. kwotę 6.400 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia powództwa, tytułem roszczenia regresowego.